Проектът „**ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ В БЪЛГАРИЯ: НОВИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ЮРИСДИКЦИИ** ” беше изпълнен в периода февруари - декември 2018 г. с финансовата подкрепа на Правната програма за Югоизточна Европа на Фондация „Конрад Аденауер", но основата му стоят индивидуални изследвания на членове на екипа от 2009 г.

Той имаше за цел да подпомогне укрепването на ефективността на българските специализирани юрисдикции в отговора им срещу организираната престъпност и свързани с нея престъпни дейности, като по този начин допринесе за справедливост и демократичност в обществото и за установяването на най-добри правосъдни практики в европейското пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

За целта проектът идентифицира постиженията и пропуските в прокурорския и съдебния отговор срещу описаните престъпни явления и подкрепи утвърждаването на най-добрите практики. Анализите свързаха правосъдието със знания за социалния и икономическия произход и ефекти на организираната престъпност и за нейните криминологични и психологични аспекти, като по този начин съдейства за развитието на просветено и справедливо правосъдие, основано на знание. Проектът беше създаден с цел да подпомага специализираните юрисдикции в контекста на приетото законово изменение, разширяващо тяхната компетентност.

Проектът включваше следните дейности:

1. **Предварителни изследователски дейности**:

Изчерпателно мултидисциплинарно изследване на основата на специално разработена иновативна методика, което включва:

- подробен анализ на измененията в правната рамка на изследваните явления, вкл. разпоредби, към които препраща наказателният закон, с цел изясняване на правната среда, в която се осъществяват престъпните явления. Съобразяване на стопанската и социалната среда;

- подробен анализ на относимата практика на върховните съдилища след 1950 г.;

- комбиниран наказателноправен, процесуалноправен, психологичен, криминологичен и виктимологичен анализ на приключили наказателни дела за организирана престъпна дейност и свързани с нея престъпления (организиран трафик на хора, убийства / отвличания в рамките на организирана престъпна дейност, корупционни, финансови и стопански престъпления и др.) за периода 2012-2017 г.в рамките на специализираните юрисдикции и преминали през касационен контрол;

- анализ на качеството на съдебните експертизи.

Изследваните данни включиха съдебни и прокурорски актове, експертни оценки на извършителя, личностов профил и оценка на риска от рецидив на осъдените лица, данни за развитието им в хода на изтърпяване на наказанието, биографични данни за тях и семействата им, изходящи от тях данни (кореспонденция с институции, интервюта и пр.), полицейски, прокурорски и съдебни доклади и отчети, национална и чуждестранна научна литература, чуждестранно законодателство.

Най-съществените теми бяха предмет на 10 специализирани разработки. Сред тях са: видове престъпни сдружения и критерии за разграничаването им в процеса на разследване и при преценка на квалификацията; развитие и функциониране на сдруженията, престъпни мрежи; криминални пазари; адекватност на законовата интерпретация на престъпни явления, идентифицирани от анализа на фактите по делата; типологии на престъпните схеми, обяснителни модели и препоръчителни методики за тяхното разследване и доказване; икономически и гражданско-правни ефекти на престъпните схеми; престъпни стратегии, имитиращи законни дейности; социални и икономически ефекти на организираната престъпност (корупционни механизми, стратегии за инфилтриране и влияние върху законни сдружения и държавни институции), въпроси на превенцията; профил на дееца и жертвата, престъпна мотивация, престъпно поведение, групови престъпни стратегии, престъпно лидерство, престъпна лоялност, рискови фактори; процесуални въпроси; иновативни решения при разследвания на дела с фактическа и правна сложност.

Анализите и събраната съдебна практика бяха въведени в електронно достъпна за целевите групи база-данни. В хода на разработването им те бяха консултирани с представители на целевата група.

2. **Дейности за изграждане на капацитет**:

На основата на изследванията и след проучване на професионалните потребности на специализираните магистрати се разработва обучителна методология, по която се проведоха 4 двудневни семинара с общо 110 специализирани съдии, специализирани прокурори и следователи и полицейски служители.

За резултатите от проекта на 13.11.2018 г. в Конферентната зала на Върховния касационен съд в Съдебната палата в София се проведе **национална конференция** с участието на целевите групи и заинтересовани институции и организации.

3. **Информационни дейности**

Основните изводи от анализите са в основата на **кратък филм „Организираната престъпност през погледа на българския закон и съдебна практика"** (Youtube), целящ да запознае широката общественост с естеството на организираната престъпност и предизвикателствата пред правосъдието с цел повишаване на обществената информираност и общественото доверие в съдебната власт.

Аналитичните продукти от проекта са публикувани в Раздел „Организирана престъпна дейност" на меню „Библиотека".

10 Февруари 2018